

Mapa sozologiczna, jako źródło informacji o stanie środowiska

ŚRODOWISKO
INFORMACJI

Mieczysław Kunz
Uniwersytet Mikołaja Kopernika
Wydział Nauk o Ziemi
Katedra Geomatyki i Kartografii
e-mail: met@umk.pl

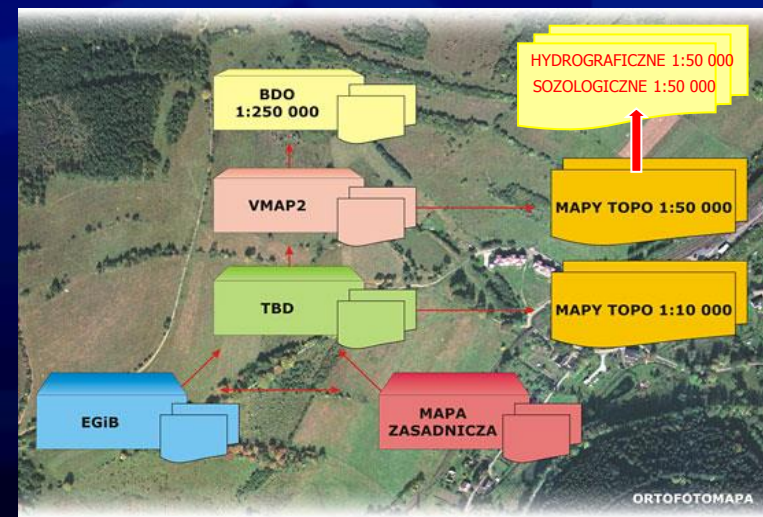
Pojęcie mapy sozologicznej

Mapa sozologiczna jest mapą tematyczną przedstawiającą stan środowiska przyrodniczego oraz przyczyny i skutki – tak negatywnych, jak i pozytywnych – przemian zachodzących w środowisku pod wpływem różnego rodzaju procesów, w tym działalności człowieka, a także sposoby ochrony naturalnych wartości tego środowiska.

źródło: Wytyczne techniczne GIS-4

Urzędowa mapa sozologiczna opracowywana jest w skali 1:50 000 i stanowi zasób bazodanowy GUGiK.

Wcześniej zasób ten stanowił część tzw. *Krajowego Systemu Informacji Geograficznej* (KSIG), a dzisiaj jest jednym z kilku zasobów środowiskowych.

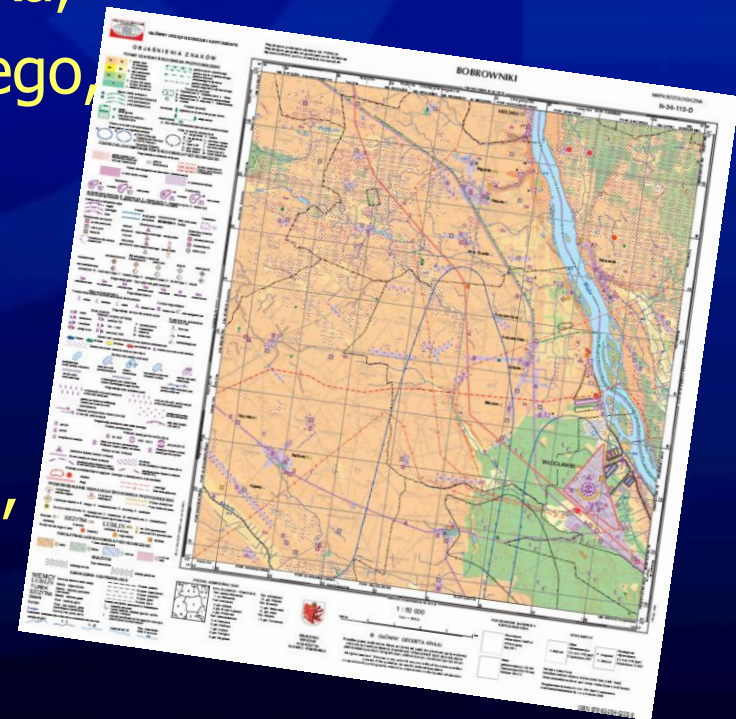
Treść mapy sozologicznej

Mapa sozologiczna obejmuje, według opracowanych założeń (*Instrukcja techniczna*), następujące grupy elementów w kilku poziomach informacyjnych:

- formy ochrony środowiska,
- degradacja komponentów środowiska,
- przeciwdziałanie degradacji środowiska,
- rekultywacja środowiska przyrodniczego,
- nieużytki,
- oznaczenia uzupełniające.

Postać mapy:

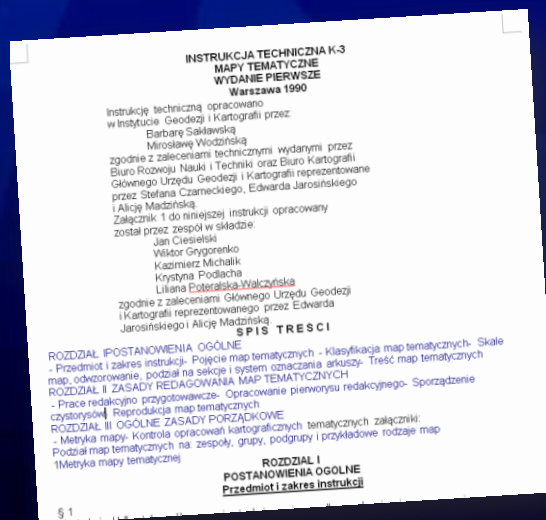
- wersja analogowa (mapa papierowa),
- wersja numeryczna (baza danych zawierająca około 80 warstw).

Wytyczne techniczne

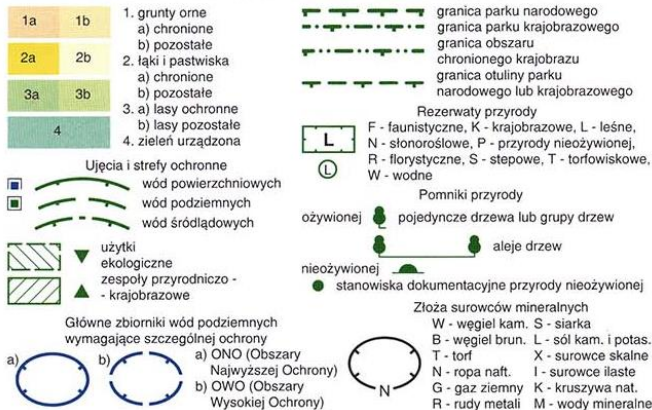
Mapa sozologiczna wykonywana była według opracowanych *Wytycznych Technicznych*, odpowiednio:

- Instrukcja techniczna K-3.6 – Mapy tematyczne, GUGiK, 1990,
- Instrukcja techniczne K-3.6 – Mapy tematyczne – *nowelizacja*, GUGiK, 1997,
- Wytyczne techniczne GIS-4, Mapa Sozologiczna Polski, skala 1:50 000 w formie analogowej i cyfrowej, GUGiK, 2005.

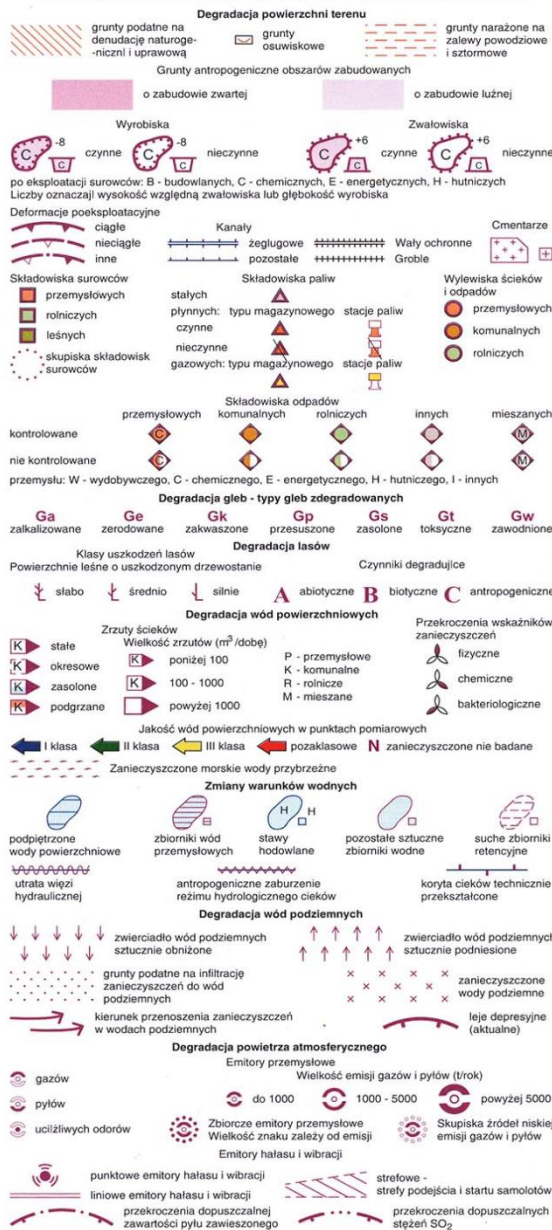

Wytyczne techniczne – treść mapy

FORMY OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

DEGRADACJA KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

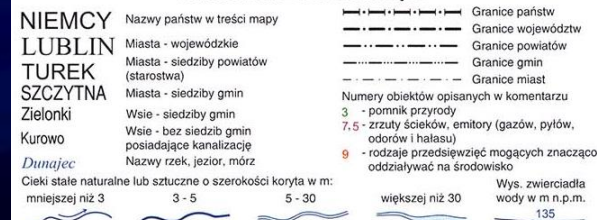
PRZECIWDZIAŁANIE DEGRADACJI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

REKULTYWACJA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

OZNACZENIA UZUPEŁNIAJĄCE

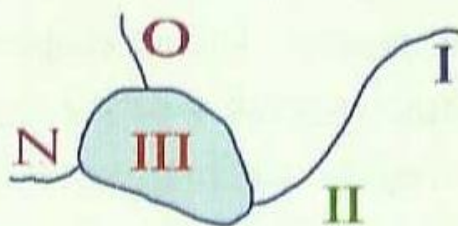

Wytyczne techniczne i ich nieaktualność – przykłady

Jakość wód powierzchniowych w punktach pomiarowych

← I klasa ← II klasa ← III klasa ← pozaklasowe **N** zanieczyszczone nie badane

Klasy czystości wód powierzchniowych:

wody I
wody II
wody III
wody pozaklasowe O
wody zanieczyszczone
niesklasyfikowane N

Główne zbiorniki wód podziemnych
wymagające szczególnej ochrony

a)

b)

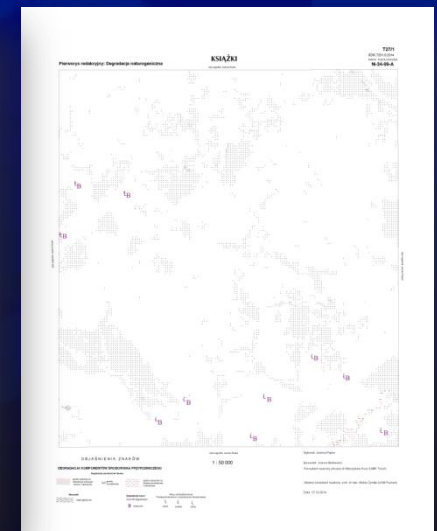
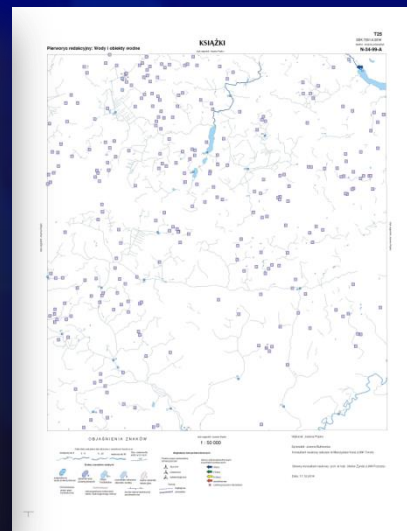
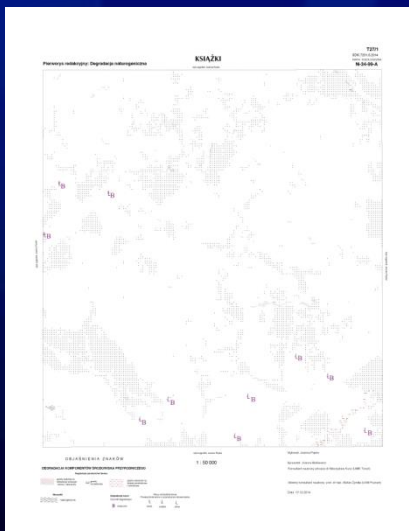
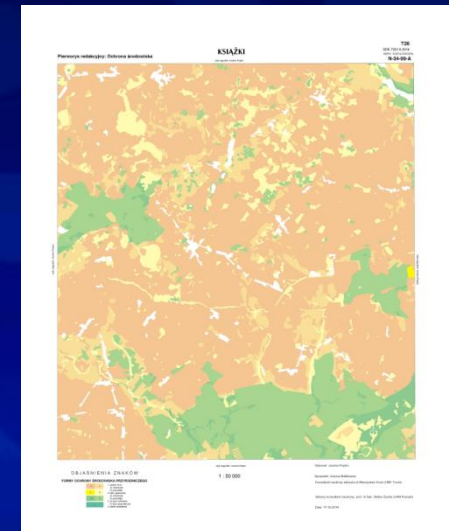
a) ONO (Obszary
Najwyższej Ochrony)
b) OWO (Obszary
Wysokiej Ochrony)

Źródła danych dla mapy sozologicznej (prace terenowe)

- urzędy administracji samorządowej oraz miejskie/gminne zakłady gospodarki komunalnej (zieleń urządzona, parki narodowe i krajobrazowe, otuliny parków, OChK, rezerваты przyrody, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, ZPK, ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, wały przeciwpowodziowe, oczyszczalnie ścieków, rodzaj kanalizacji, składowiska surowców i paliw, wylewiska odpadów, formy utylizacji, leje depresji, punkty monitoringu, strefy przekroczeń wybranych parametrów, obiekty szkodliwe, zakłady i in.)
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (przebieg i nazewnictwo cieków, techniczna zabudowa cieków),
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych (kanały i ich funkcje, zbiorniki wodne, wały przeciwpowodziowe, groble, grunty narażone na zalewy),
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (obszary chronione, jakości wód powierzchniowych, składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych, oczyszczalnie ścieków, emitery, obiekty znacząco oddziałujące, punkty monitoringu),
- Nadleśnictwa (formy gospodarki leśnej, klasy uszkodzeń lasów, czynniki uszkodzeń, punkty monitoringu, sztuczne zbiorniki wodne, formy ochrony przyrody),
- Zakłady pracy (emisja gazów i pyłów, oczyszczalnie i zrzuty ścieków, ujęcia wód, stacje uzdatniania wody, sztuczne zbiorniki wodne, składowiska surowców i paliw, formy utylizacji, uciążliwe odory, antropogeniczne formy terenu, formy rekultywacji terenu, zasięgi lejów depresyjnych, strefy ochronne, punkty monitoringu, etc.),
- eksploracja terenowa (?).

Pierworysy redakcyjne

- T23 – opis pozaramkowy,
- T24 – wykaz nazw i makieta nazewnicza,
- T25 – wody i obiekty wodne,
- T26 – ochrona środowiska,
- T27/1 – degradacja naturogeniczna,
- T27/2 – degradacja antropogeniczna,
- T27/3 – przeciwdziałanie degradacji
- T28 – obszary i obiekty chronione,
- T29 – uciążliwe inwestycje.

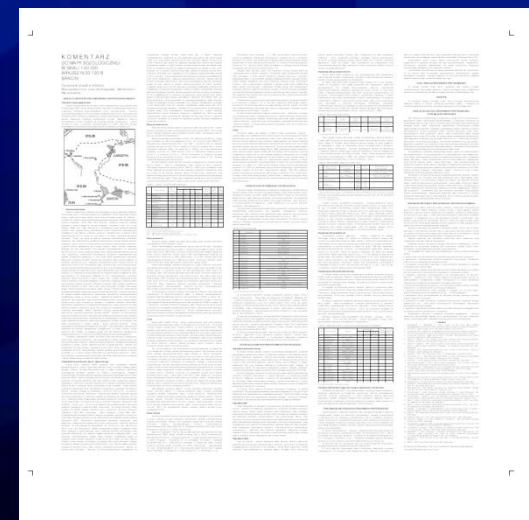

Komentarz naukowy do mapy sozologicznej (1/2)

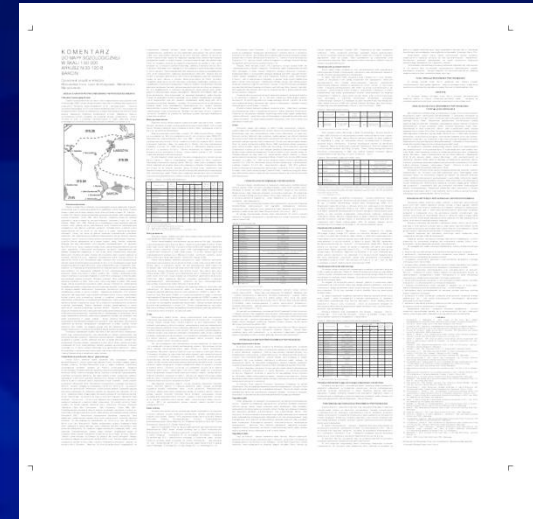
Na treść komentarza naukowego składa się opis w działach:

- ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru,
 - położenie fizycznogeograficzne (z mapą),
 - budowa geologiczna,
 - ukształtowanie powierzchni terenu i geomorfologia,
 - wody powierzchniowe,
 - wody podziemne,
 - gleby,
 - szata roślinna,
 - klimat,
- formy ochrony środowiska przyrodniczego,

Komentarz naukowy do mapy sozologicznej (2/2)

- degradacja komponentów środowiska przyrodniczego,
 - degradacja powierzchni terenu,
 - degradacja gleb,
 - degradacja lasów,
 - degradacja wód powierzchniowych,
 - degradacja wód podziemnych,
 - degradacja powietrza atmosferycznego,
 - rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać,
- przeciwdziałanie degradacji środowiska przyrodniczego,
- rekultywacja środowiska przyrodniczego,
- nieużytki,
- ogólna ocena środowiska przyrod. i stopnia jego degradacji,
- wskazania dotyczące kształtowania i ochrony środowiska.

Stan pokrycia kraju mapą sozologiczną

Skorowidze map tematycznych

Warstwy Identyfikuj Znajdź

- ☒ Mapy tematyczne
 - ☐ Mapy hydrograficzne
 - ☒ Mapy sozologiczne
- ☒ Skala 1 : 50 000
 - ☒ Układ 1942 (sozo)
 - ☒ Układ 1992 (sozo)

100 km
75 mi

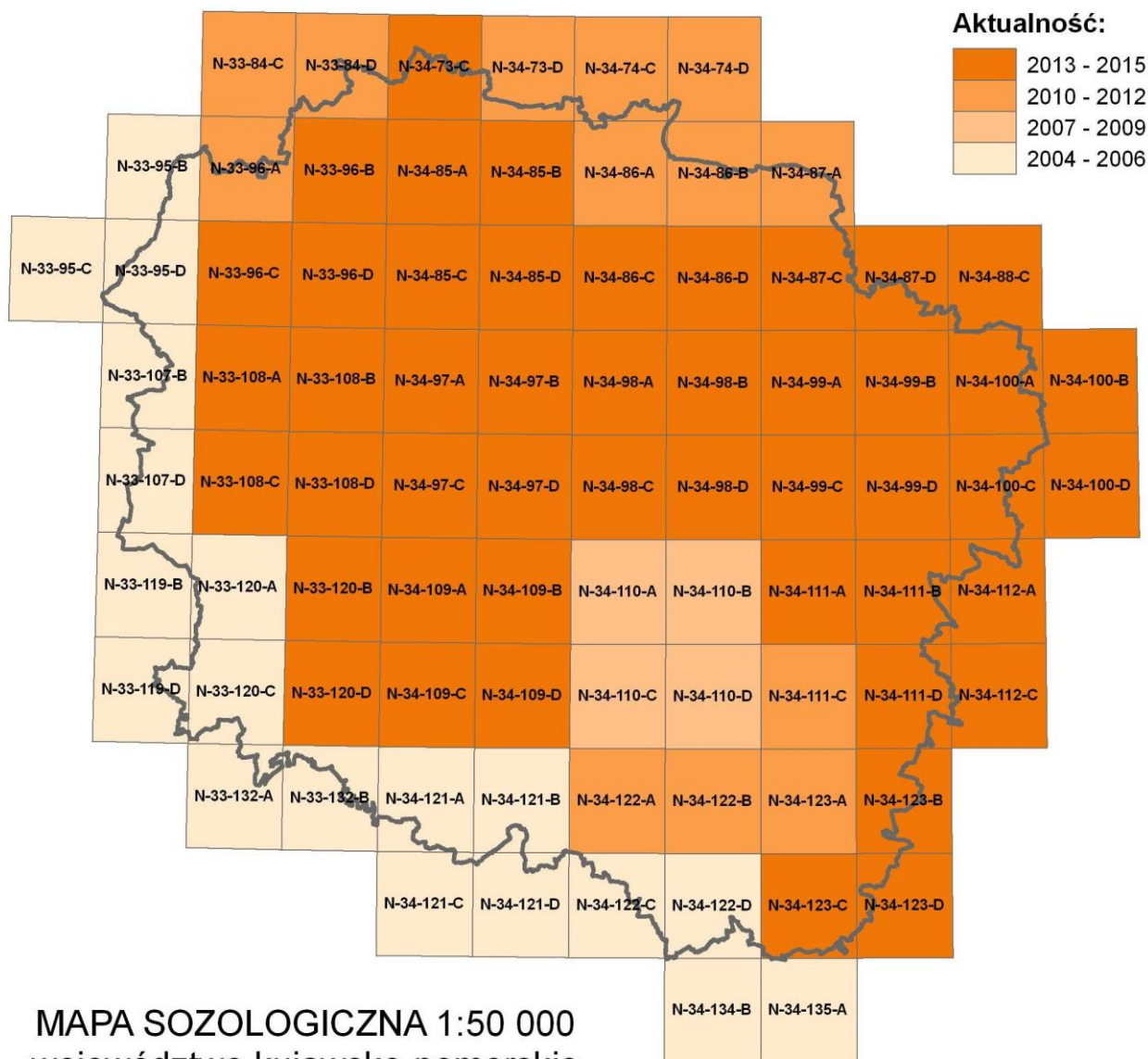

Legenda:

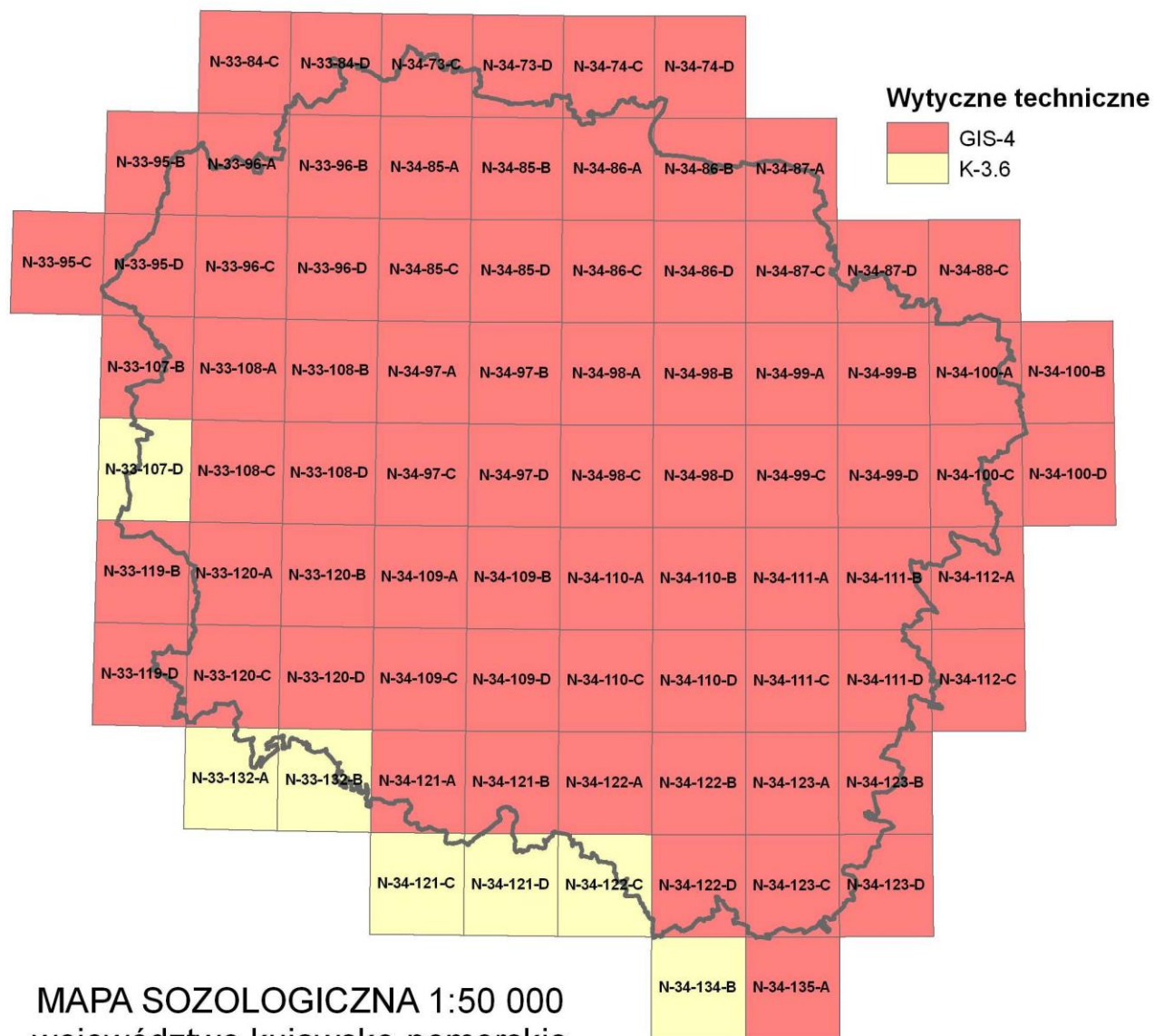
dostępne arkusze

źródło: <http://skorowidze.codgik.gov.pl/temat/>

Stan pokrycia województwa kujawsko-pomorskiego – aktualność

Stan pokrycia województwa kujawsko-pomorskiego – Wyt. Techn.

Udostępnianie danych – Geoportal.gov.pl

geoportal.gov.pl

*źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap/?gpmmap=gp1..
dostęp – 08.10.2015. godz. 06.30*

Rastrowa Mapa Sozologiczna Polski –
http://sdi.geoportal.gov.pl/wms_sozo/wmservice.aspx

Udostępnianie danych – geoportal województwa

Serwer Map

Urząd Marszałkowski
Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Komentarze do arkuszy

Mapa sozologiczna woj. kujawsko-pomorskiego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

1:125 000

Przejdź

Wyniki

Zawartość Mapy

☒ sozologiczna

☒ Podział sekcyny mapy

☒ Podział administracyjny

☒ Podkład rastrowy

☒ FORMY OCHRONY ŚRODOWISKA

☒ REKULTYWACJA ŚRODOWISKA

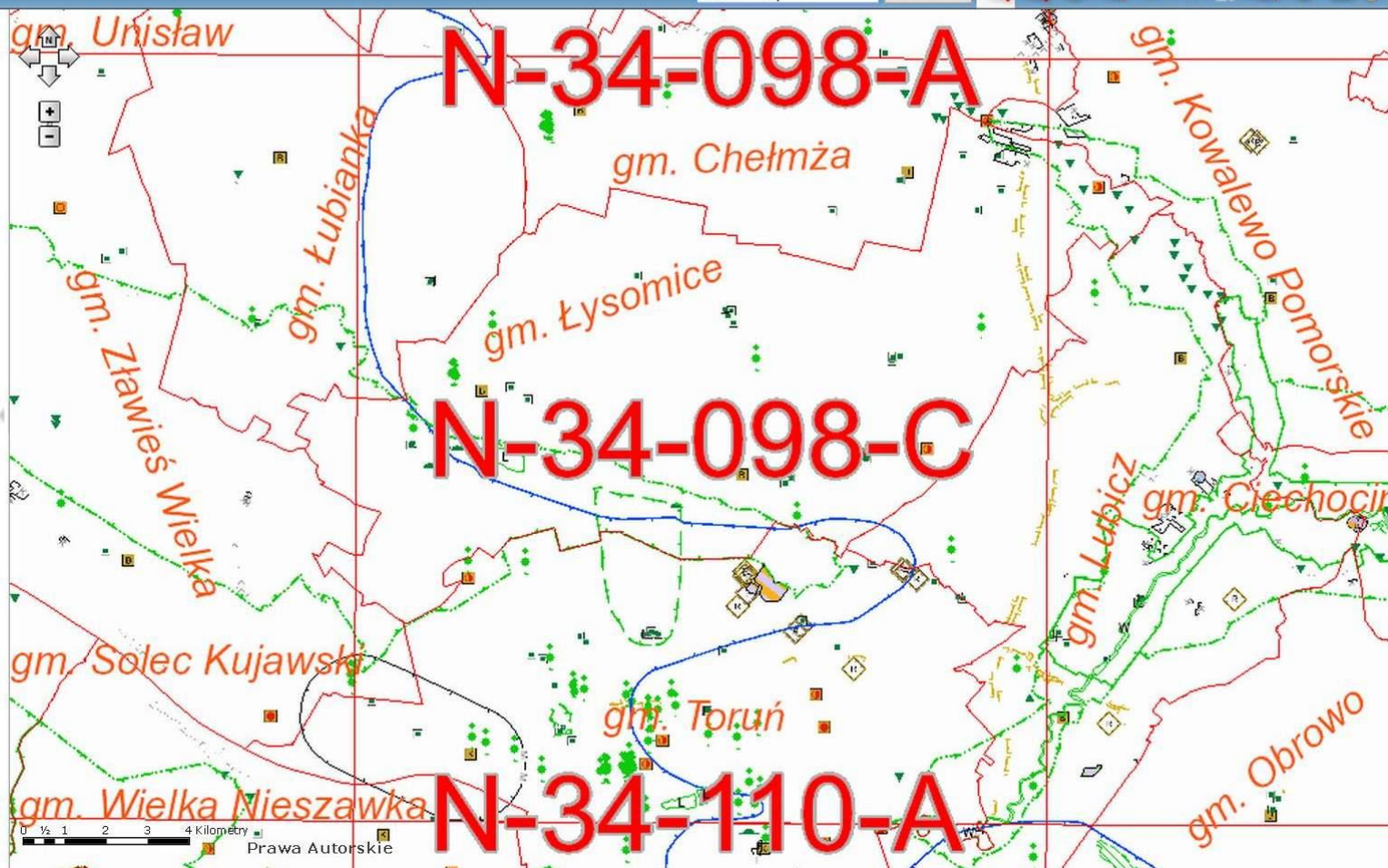
☒ PRZECIWDZIAŁANIE DEGRADACJI

☒ NIEUŻYTKI

☐ CIEKI

☐ DEGRADACJA KOMPONENTÓW

☐ FORMY OCHRONY ŚRODOWISKA

źródło: mapy.infoteren.pl/sozologiczna

Rastrowa Mapa Sozologiczna Województwa Kujawsko-Pomorskiego –
77.245.241.20/ArcGIS/services/sozologiczna/mapserver/WMSServer

Udostępnianie danych – spójna przestrzennie baza SOZO

Serwer Map

Urząd Marszałkowski
Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Komentarze do arkuszy

Mapa sozologiczna woj. kujawsko-pomorskiego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

1:50 000

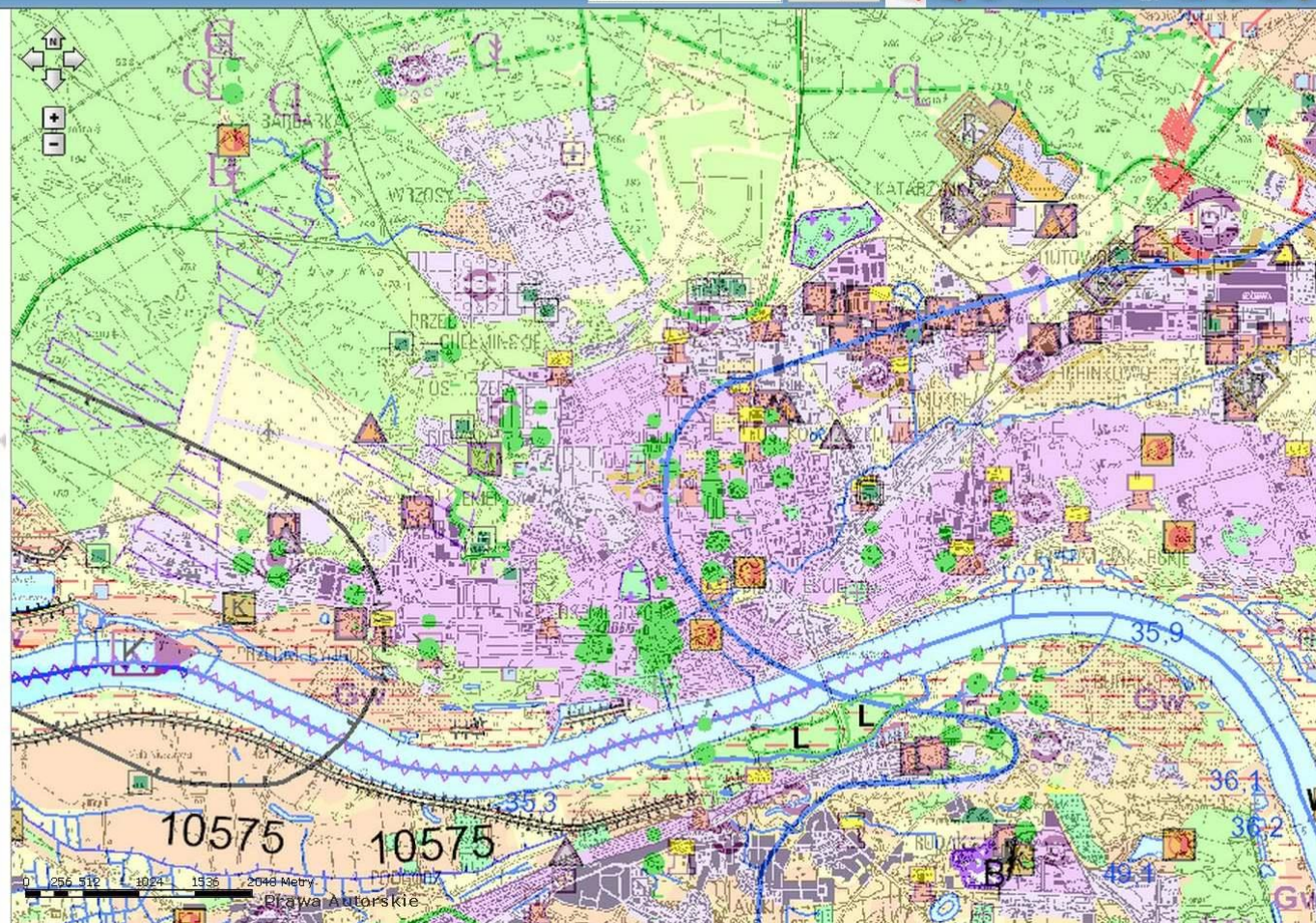
Przejdź

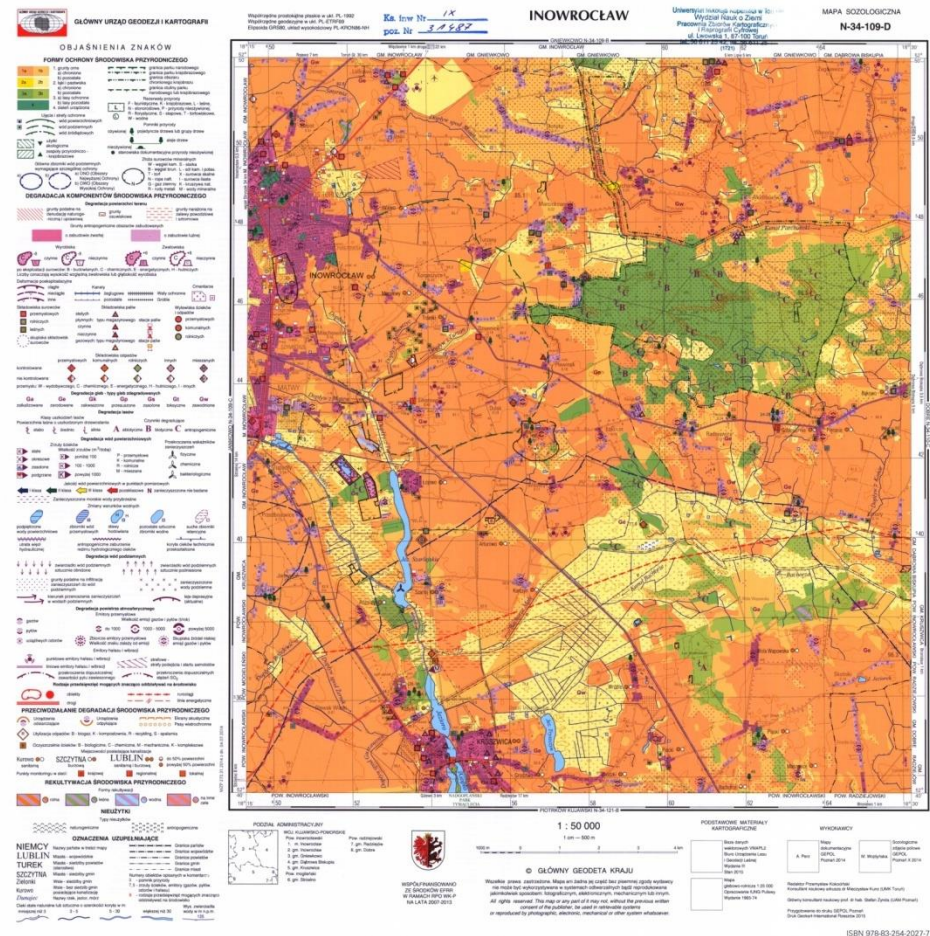
Wyniki ▾

Zawartość Mapy ▲

- ☒ sozologiczna
 - ☒ Podział sekcyny mapy
 - ☐ Podział administracyjny
 - ☒ Podkład rastrowy
 - ☒ FORMY OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
 - ☒ REKULTYWACJA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
 - ☒ PRZECIWDZIAŁANIE DEGRADACJI ŚRODOWISKA
 - ☒ NIEUŻYTKI
 - ☒ CIEKI
 - ☒ DEGRADACJA KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
 - ☒ FORMY OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2014

Podsumowanie

- aktualny obraz stanu środowiska województwa kujawsko-pomorskiego,
- pełne pokrycie obszaru województwa,
- jednorodna i spójna baza danych przestrzennych dla województwa,
- wybrana treść zasobu zharmonizowana z innymi bazami tematycznymi,
- doskonały materiał dokumentacyjny i informacyjny,
- zasób adresowany do wykorzystania na szczeblu regionalnym, powiatowym czy gminnym, jako podstawa do innych opracowań tematycznych (studia, programy, prognozy, raporty, opracowania ekofizjograficzne),
- możliwość wykorzystania do celów planowania przestrzennego na szczeblu regionalnym,
- możliwość udostępniania zasobu w ramach usługi WMS,
- możliwość dokonywania wybranych analiz,
- możliwość porównania stanu obecnego ze stanem poprzednim (3 arkusze),
- podstawa wykonywania opracowań sozologicznych w skalach większych (np. dla miast),
- zasób niedoceniany, mało rozpowszechniony i sporadycznie wykorzystywany.

Dziękuję za uwagę.